

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR. 44
din 20.01.2016

Dosar nr.: 242/2015

Petiția nr.: 2634/14.04.2015

Petent:

Reclamat: Parlamentul României - Camera Deputaților, Guvernul României – Secretariatul General al Guvernului, Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Inspectoratul Școlar al județului Sălaj, Ministerul Educației și Cercetării Științifice

Obiect: neacordarea sumei compensatorii reprezentând sporul de doctorat în baza diferitelor prevederi legale

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

I.1.1.

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. Parlamentul României - Camera Deputaților

I.2.2. Guvernul României – Secretariatul General al Guvernului

I.2.3. Ministerul Finanțelor Publice

I.2.4. Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice

I.2.5. Inspectoratul Școlar al județului Sălaj

I.2.6. Ministerul Educației și Cercetării Științifice

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petenta sesizează neacordarea sumei compensatorii reprezentând sporul de doctorat în baza diferitelor prevederi legale.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

3.2. Prin adresa nr. 2634/26.05.2015 a fost citată petenta, iar prin adresele nr. 3655/26.05.2015 au fost citate părțile reclamate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 04.06.2015. Prin citație a fost invocată *excepția de neкомпetență materială* a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

3.3. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

4.1.1. Petenta se consideră discriminată prin neacordarea sumei compensatorii reprezentând sporul pentru titlul științific de doctor în raport de alte persoane din aceeași categorie a cadrelor didactice cărora li se acordă în continuare această sumă compensatorie.

4.1.2. Petenta arată că în anul 2011 a obținut titlul științific de doctor în biologie al Universității Babeș-Bolyai din Cluj Napoca, dar nu a beneficiat niciodată de sporul corespunzător titlului științific de doctor, căci, începând cu anul 2010 ca urmare a modului de aplicare succesivă a prevederilor Legii nr. 330/2009 (abrogată), a O.U.G. nr. 1/2010 (abrogată), ale Legilor 284/2010 și 285/2010, respectiv ale art. 8 Capitolul I din Anexa nr. 5 la Legea nr. 63/2011 privind încadrarea și salarizarea în anul 2011 a personalului didactic și didactic auxiliar din învățământ, petenta nu a mai beneficiat de suma compensatorie reprezentând sporul corespunzător titlului științific de doctor, deși alți colegi cadre didactice beneficiază și în prezent de acest spor cu titlu de sumă compensatorie, în baza acestei ultime reglementări.

4.1.3. Petenta menționează că, în concluzie, cadre didactice aflate în situații identice – deținând titlul științific de doctor – sunt remunerate diferit, în funcție de data obținerii titlului: cele care au obținut titlul științific de doctor, anterior datei de 31 decembrie 2009, primesc în continuare sporul de 15% sub formă de compensație tranzitorie, iar cele care au obținut titlul ulterior datei de 1 ianuarie 2010 – situație în care se încadrează și petenta – nu primesc nimic.

4.1.4. Petenta consideră că prin neacordarea sumei compensatorii reprezentând sporul de doctorat – începând cu luna februarie 2011 – sunt încălcate principiile constituționale privind nediscriminarea, dreptul la plată egală pentru muncă egală, dreptul la salariu pentru munca prestată, care se coroborează cu reglementările internaționale în materie, respectiv dispozițiile art. 7 și 23 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, care garantează dreptul tuturor persoanelor la protecție egală a legii împotriva oricărei discriminări și dreptul la o remunerație echitabilă și satisfăcătoare.

4.1.5. Dacă felul muncii este același, cerințele și condițiile de muncă sunt aceleași, iar munca este egală sau de valoare egală, diferențele de salarizare nu se justifică. (Decizia ÎCCJ 46/2008)

4.1.6. Principiul egalității nu presupune uniformitatea, așa încât toate situațiile să fie tratate în același fel, ci presupune ca la situații egale să corespundă un tratament egal, iar la situații diferite să existe un tratament diferit. Diferența de tratament devine discriminare, în sensul art. 14 din Convenție, când se induc distincții între situații analoage sau comparabile, fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă.

Susținerile părții reclamate Parlamentul României - Camera Deputaților

4.2.1. Partea reclamată solicită *admiterea excepției de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării*, invocată din oficiu, și invocă *excepția lipsei calității procesuale pasive*.

Susținerile părții reclamate Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice

4.3.1. Partea reclamată arată că până în anul 2009, personalul care avea titlul științific de doctor și își desfășura activitatea în instituțiile (unitățile) din sectorul bugetar, în domeniul în care a obținut acest titlu, putea beneficia de spor pentru titlu științific de 15% din salariul de bază, potrivit prevederilor art. 6 din O.U.G. nr. 6/1998.

4.3.2. Începând din ianuarie 2010 acest spor nu se mai acordă, fiind abrogat pentru funcționarii publici, prin art. 48 alin. 1 pct. 13 din Legea – cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, iar pentru personalul contractual prin lit. I) a art. 14 din O.U.G. nr. 1/2010 privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar.

4.3.3. Începând cu anul 2015, prin O.U.G. nr. 83/2014 aprobată prin Legea nr. 71/2015 s-a prevăzut posibilitatea acordării sporului pentru titlul științific de doctor după cum urmează: “ (1) În anul 2015, pentru personalul nou-încadrat pe funcții, pentru personalul numit/încadrat în aceeași instituție/autoritate publică pe funcții de același fel, precum și pentru personalul promovat în funcții sau grade/trepte, salarizarea se face la nivelul de salarizare în plată pentru funcțiile similare din instituția/autoritatea publică în care acesta este încadrat sau din instituțiile subordonate acestora, în cazul în care nu există o funcție similară în plată.

(1)¹ Prin nivel de salarizare în plată pentru funcțiile similare se înțelege același quantum al salariului de bază cu cel al salariaților având aceeași funcție, în care au fost incluse, după data de 31 decembrie 2009, sumele aferente salariului de încadrare, precum și sumele aferente sporurilor de care au beneficiat înainte de această dată, dacă salariatul angajat, numit sau promovat îndeplinește aceleași condiții de studii – medii, superioare, postuniversitare, doctorale - , de vechime și își desfășoară activitatea în aceleași condiții, specifice locului de muncă la data angajării sau promovării”.

Susținerile părții reclamate Guvernul României – Secretariatul General al Guvernului

4.4.1. Partea reclamată arată că pentru a fi în prezența unei fapte de discriminare trebuie să existe două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit, ori, în speță, sporurile, premiile și alte stimulente acordate demnitarilor și altor salariați prin acte normative reprezintă drepturi salariale suplimentare, iar nu drepturi fundamentale, consacrate și garantate de Constituție.

4.4.2. Curtea Constituțională a statuat că principiul egalității nu este sinonim cu uniformitatea, astfel încât pentru situații diferite poate exista un tratament juridic diferit, recunoscându-se dreptul la diferență. Tot Curtea Constituțională a statuat că legiuitorul are deplina competență să instituie anumite sporuri la indemnizațiile și salariile de bază, premii periodice și alte stimulente, pe care le poate diferenția în funcție de categoriile de personal cărora li se acordă, le poate modifica în diferite perioade de timp, le poate suspenda sau chiar anula.

4.4.3. Prin Decizia nr. 575/2011, Curtea Constituțională a reținut că Legea privind încadrarea și salarizarea în anul 2011 a personalului didactic și didactic auxiliar din

Învățământ “a fost adoptată pentru a realiza unificarea salarizării unei categorii socio-profesionale, respectiv pentru reglementarea unitară a domeniului vizat”. Curtea a constatat că “această lege temporară a fost promovată în scopul de a crea premisele necesare pentru ca statul să își îndeplinească obligațiile constituționale (...), prin aplicarea măsurilor preconizate urmând să se asigure existența fondurilor necesare pentru ca întreg personalul din învățământ să își poată primi drepturile cuvenite, în aceleași condiții, fără discriminări. În plus, drepturile câștigate nu sunt cu nimic afectate prin noua reglementare”.

4.4.4. În ceea ce privește sporul pentru titlul științific de doctor, partea reclamată menționează că acesta a fost prevăzut de art. 50 alin. 11 din Legea nr. 128/1997 privind statutul personalului didactic, ce a fost abrogată prin art. 48 alin. 1 pct. 40 din Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice și, în consecință, începând cu 1 ianuarie 2010, data intrării în vigoare a legii, acest spor salarial a fost eliminat.

4.4.5. Prin art. 7 alin. 2 din Legea-cadru nr. 330/2009, ulterior abrogată prin Legea –cadru nr. 284/2010, care a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2011, s-a dispus că realizarea trecerii la noul sistem de salarizare se efectuează în mod etapizat, astfel încât în perioada de implementare a legii nicio persoană să nu înregistreze o diminuare a salariului brut de care beneficiază potrivit reglementărilor anterioare.

4.4.6. De aceea, art. 30 alin. 6 din Legea –cadru nr. 330/2009 a prevăzut că, pentru persoanele ale căror sporuri cu caracter permanent acordate în luna decembrie 2009 nu se mai regăsesc în anexele la acea lege și nu au fost incluse în indemnizațiile lunare de încadrare, sumele corespunzătoare acestor sporuri vor fi avute în vedere în legile anuale de salarizare, până la acoperirea integrală a acestora.

4.4.7. Faptul că, prin dispozițiile art. 8 al Cap. I din Anexa nr. 5 la Legea nr. 63/2011, s-a prevăzut că sumele de bani aferente sporului pentru titlul științific de doctor (abrogat) să fie menținute sub forma unei sume compensatorii cu caracter tranzitoriu pentru persoanele care îl aveau în plată la data de 31 decembrie 2009 nu vizează existența sau inexistența sporului, ci reprezintă o măsură tranzitorie până la intrarea în vigoare, în totalitate, a prevederilor Legii-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, lege în care nu se regăsește acest spor.

4.4.8. Partea reclamată consideră că C.N.C.D. nu se poate subroga în drepturi altor autorități sau instituții publice și să cenzureze, din punct de vedere al legalității, activitatea acestora ori să oblige la inițierea/aprobarea (sau dimpotrivă) a unor norme legale, în speță, în domeniul salarizării, într-un anumit sens, cum este cel solicitat de petentă.

4.4.9. De altfel, cenzurarea actelor normative, în funcție de natura lor (legi, ordonanțe și hotărâri de Guvern) revine în competența exclusivă, fie a Curții Constituționale, prin exercitarea de către aceasta a controlului a priori sau a posteriori, fie a instanțelor judecătorești.

Susținerile părții reclamate Ministerul Educației și Cercetării Științifice

4.5.1. Partea reclamată invocă *excepția lipsei calității procesual pasive*, arătând că între Ministerul Educației și Cercetării Științifice și cadrele didactice nu există niciun fel de raporturi juridice de muncă, cu atât mai mult nu există nici obligații cu privire la plata salariilor acestora. M.E.C.S. nu este ordonator de credite pentru finanțarea învățământului preuniversitar de stat.

4.5.2. Partea reclamată invocă și *excepția inadmisibilității acțiunii*, arătând că, în conformitate cu prevederile legale, beneficiarii compensației tranzitorii – spor pentru titlul științific de doctor, sunt doar persoanele care la data de 31 decembrie 2009 beneficiau de acest spor. Or, din motivarea petiției rezultă faptul că petenta a obținut titlul științific de doctor în anul 2011, prin urmare, această solicitare nu se înscrie în condiții legale.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării acesta este sesizat în legătură cu neacordarea petentei a sporului aferent titlului științific de doctor.

5.2. Luând act de plângere, astfel cum este formulată și având în vedere prevederile art. 28-32 din Procedura internă de soluționare a petițiilor în fața Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director a invocat, din oficiu, *excepția necompetență materială* a sa în raport cu aspectele invocate de petentă.

5.3. Potrivit dispozițiilor art. 63 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției.(2) Excepțiile vor putea fi unite cu fondul dacă este nevoie să se administreze dovezi în legătură cu soluționarea în fond a petiției”. În ce privește prezenta cauză, s-a invocat din oficiu excepția necompetenței materiale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, conform art. 28 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor care prevede că „Membrii Colegiului director, din oficiu, pot ridica excepția de necompetență atunci când, în mod vădit, constată că petiția formulată nu este de competența Consiliului, potrivit prevederilor O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată,, asupra căreia Colegiul director trebuie să se pronunțe cu prioritate.

5.4. Prin citație s-a invocat, din oficiu, *excepția necompetenței materiale* a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării cât privește obiectul petiției. Referitor la excepția lipsei calității procesuale pasive invocată de Parlamentul României - Camera Deputaților și de către Ministerul Educației și Cercetării Științifice, Colegiul director se pronunță în sensul admiterii acesteia.

5.5. Analizând aspectele sesizate în petiție, Colegiul director reține faptul că petenta reclamă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării faptul că nu i-a fost acordat sporul aferent titlului științific de doctor.

5.6. În raport cu statuările Curții Constituționale relativ la O.G. nr. 137/2000, republicată, este lipsit de echivoc faptul că, prin natura sa, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării investighează, constată și sancționează fapte de discriminare.

5.7. În jurisprudența sa, Colegiul director a statuat că nu analizează modul de stabilire sui generis, prin lege a unor drepturi în favoarea unor categorii de persoane în mod diferit față de alte categorii ori nereglementarea de legiuitor a unor aspecte care țin de statutul unei persoane sau categorii de persoane. Din acest punct de vedere, examinarea soluțiilor legislative alese de către legiuitor și conformitatea acestora cu principiul egalității statuat în Constituția României revine Curții Constituționale.

5.8. Referitor la obiectul petiției dedus soluționării Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, este indubitabil că potențiala faptă de discriminare invocată de petentă este de facto echivalentă unei probleme de constituționalitate. Susținerile petentei sunt strâns legate de critica legiuitorului sub aspectul soluției legislative alese.

5.9. În niciun caz, în speță, răspunderea legiuitorului nu poate fi apreciată de către Colegiul director, deoarece Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării își exercită atribuțiile strict sub aspectul investigării, constatării și sancționării acelor fapte considerate discriminatorii în viziunea legiuitorului și care atrag răspunderea contravențională. Or, discriminarea în cazul semnalat nu își are izvorul într-un fapt volitiv sau omisiv al unei persoane (fizice sau juridice, publice/private) cât, prezumtiv, în caracterul prevederilor actului normativ invocat. Însă obținerea legiuitorului și examinarea soluțiilor legislative alese de către

legiutor precum și conformitatea acestora cu principiul egalității statuat în Constituția României, revine Curții Constituționale.

5.10. De altfel, Curtea Constituțională, prin decizia nr. 997 din 7.10.2008, a admis excepția de neconstituționalitate a art. 20 din O.G. nr. 137/2000, republicată considerând că în măsura în care s-ar admite că pe calea controlului jurisdicțional prevăzut de O.G. nr. 137/2000, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unui text de lege, s-ar pune în discuție legitimitatea Consiliului de a înlătura consecințele faptelor discriminatorii, prin hotărâri, ce pot duce, în ultimă instanță, la încetarea aplicabilității unor dispoziții de lege, și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, încalcându-se în mod flagrant principiul separației puterilor în stat, prin interferarea în atribuțiile legislativului, dar și ale Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, inclusiv cele ale art. 16 care se referă la egalitatea în drepturi a cetățenilor.

5.11. Or, având în vedere considerentele expuse mai sus, Colegiul director urmează a admite excepția necompetenței materiale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării în raport cu obiectul petiției.

5.12. Apreciind importanța obiectului petiției dedusă soluționării de către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director consideră necesară emiterea unui **PUNCT DE VEDERE** de specialitate cu privire la situația expusă, în conformitate cu art. 16 și 18 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată. Potrivit art.16 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este „*autoritatea de stat în domeniul discriminării, autonomă, cu personalitate juridică, aflată sub control parlamentar și totodată garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, în conformitate cu legislația internă în vigoare și cu documentele internaționale la care România este parte*”. De asemenea, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este, potrivit art.18 alin.1 din aceeași ordonanță, „*responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul său de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării*”.

5.13. În materia specifică a nediscriminării, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării poate să adopte și puncte de vedere, reprezentând opinii cu caracter de îndrumare, însă fără forță juridică obligatorie, în legătură cu principiul nediscriminării. Această activitate trebuie înțeleasă în virtutea rolului specific îndeplinit de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și a prevederilor speciale cuprinse în O.G. nr. 137/2000, republicată, precum și în sensul dispozițiilor Directivei Consiliului 2000/43/CE privind aplicarea principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de origine rasială sau etnică, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L180 din 19 iulie 2000, a Recomandării Generale nr. 2 a Comisiei Europene împotriva Rasismului și Intoleranței (din cadrul Consiliului Europei) privind instituțiile specializate pentru combaterea rasismului, xenofobie, antisemitism și intoleranță la nivel național și a Recomandării nr. 7 privind legislația națională referitoare la combaterea rasismului și a discriminării rasiale precum și a Rezoluției Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite nr. 48/134 din 1993 privind instituțiile naționale pentru promovarea și protecția drepturilor omului.

5.14. Trebuie însă precizat că emiterea unui punct de vedere nu are forță juridică obligatorie, reprezentând o opinie cu caracter de îndrumare.

5.15. **Art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000** privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **prevede:** „*Potrivit prezentei ordonanțe, prin*

discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

5.16. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

5.17. În speță, se constată existența unui tratament mai puțin favorabil aplicat angajaților care au obținut titlul de doctor după intrarea în vigoare a Legii nr. 330/2009 și a OUG. nr. 1/2010 în raport cu angajații care au obținut titlul de doctor înainte de intrarea în vigoare a actelor normative mai sus amintite. Primul grup primește în continuare suma echivalentă sporului de doctorat, chiar și după intrarea în vigoare a noii legi de salarizare, în timp ce al doilea grup nu are chemare la obținerea unei sume echivalente cu sporul de doctorat.

5.18. Astfel, Colegiul director reține următoarele dispoziții prin legale prin care s-a introdus tratamentul diferențiat:

- art.30 alin.6 din Legea-cadru nr.330/2009: „Pentru persoanele ale căror sporuri cu caracter permanent acordate în luna decembrie 2009 nu se mai regăsesc în anexele la prezenta lege și nu au fost incluse în salariile de bază, în soldele funcțiilor de bază sau, după caz, în indemnizațiile lunare de încadrare, sumele corespunzătoare acestor sporuri vor fi avute în vedere în legile anuale de salarizare, până la acoperirea integrală a acestora”;
- art.48 alin.1 pct.7 din Legea-cadru nr.330/2009: „La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă: ... Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 314 din 7 aprilie 2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 45/2007, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția art. 10 alin. (8), art. 11 alin. (4), art. 12-14, art. 15 alin. (1), art. 17, art. 22-29, art. 30-31, art. 31¹ alin. (2), art. 32-34 și art. 37-41”;
- art.6 alin.1 din OUG nr.1/2010: „În cazul în care drepturile salariale determinate în conformitate cu Legea-cadru nr. 330/2009 și cu prezenta ordonanță de urgență sunt mai mici decât cele stabilite prin legi sau hotărâri ale Guvernului pentru funcția respectivă pentru luna decembrie 2009 se acordă o sumă compensatorie cu caracter tranzitoriu care să acopere diferența, în măsura în care persoana își desfășoară activitatea în aceleași condiții. Această sumă se include în salariul de bază, solda/salariul funcției de bază sau indemnizația lunară de încadrare, după caz, dar nu este luată în calcul la determinarea altor drepturi de natură salarială care se stabilesc în funcție de acestea”;
- art.1 alin.5 din legea nr.285/2010: „În salariul de bază, indemnizația lunară de încadrare, respectiv în solda funcției de bază/salariul funcției de bază aferente lunii octombrie 2010 sunt cuprinse sporurile, indemnizațiile, care potrivit Legii-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările ulterioare, făceau parte din salariul de bază, din indemnizația de încadrare brută lunară, respectiv din solda/salariul funcției de bază, precum și sumele compensatorii cu caracter tranzitoriu, acordate potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2010 privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de

personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar, cu modificările ulterioare. Sporurile stabilite prin legi sau hotărâri ale Guvernului necuprinse în Legea-cadru nr. 330/2009, cu modificările ulterioare, și care au fost acordate în anul 2010 ca sume compensatorii cu caracter tranzitoriu sau, după caz, ca sporuri la data reîncadrării se introduc în salariul de bază, în indemnizația de încadrare brută lunară, respectiv în solda/salariul de funcție, fără ca prin acordarea lor să conducă la creșteri salariale, altele decât cele prevăzute de prezenta lege”.

5.19. Din analiza textelor normative rezultă faptul că legiuitorul a abrogat acordarea de sporuri (art.48 alin.1 pct.7 din Legea-cadru nr.330/2009). Totuși, Colegiul director constată că nu este o abrogare veritabilă și efectivă, deoarece actul normativ prevede că, “sumele corespunzătoare acestor sporuri – adică cele abrogate n.n.- vor fi avute în vedere în legile anuale de salarizare, până la acoperirea integrală a acestora,, (vezi art. 30 alin. 6 din Legea-cadru nr. 330/2009). Acoperirea integrală a sporurilor așa zis abrogate se realizează prin sume compensatorii cu caracter tranzitoriu. (art.6 alin.1 din OUG nr.1/2010). Mai mult, legiuitorul transformă un drept salarial secundar în parte a salariului, drept fundamental, atunci când prevede că sumele cu caracter tranzitoriu, respectiv sporurile se introduc în salariul de bază (a se vedea art.6 alin.1 din OUG nr.1/2010, art.1 alin.5 din legea nr.285/2010).

5.20. Abrogarea privește doar salariații care în viitor ar fi putut să se califice pentru obținerea unui spor (prin dobândirea titlului academic de doctor în cazul nostru) și nu și salariații care la momentul adoptării noii legislații au titlul academic de doctor.

Încălcarea unui drept prevăzut de lege

5.21. În speță Colegiul director apreciază că s-a încălcat principiul plății egale pentru muncă de valoare egală, parte a dreptului la nediscriminare prevăzut art. 16 alin. (1) corborat cu art. 41 în Constituția României. Dreptul la muncă cuprinde principiul plății egale pentru muncă de valoare egală.

5.22. În analiza încălcării dreptului la plată egală pentru muncă de valoare egală, ca parte a dreptului la muncă, trebuie avută în vedere natura sporului de doctorat. Astfel, sporul de doctorat este un supliment de remunerare acordat de angajator pentru obținerea unui grad superior de calificare a angajatului.

5.23. Calificarea academică (titlul de doctor sau doctor docent) presupune că angajatul a dobândit deprinderi și cunoștințe aprofundate într-un domeniu de studiu, care asigură un plus de valoare muncii prestate de acesta. Sporul de doctorat poate fi comparat cu sporul de vechime, care presupune dobândirea de experiență profesională prin care angajatul poate oferi un plus de valoare muncii sale (a se face distincție între sporul de vechime și cel de fidelitate).

5.24. Colegiul director apreciază că nu poate fi reținută motivarea Curții Constituționale a României potrivit căreia „sporurile, premiile și alte stimulente acordate demnitarilor și altor salariați prin acte normative, reprezintă drepturi salariale suplimentare, iar nu drepturi fundamentale, consacrate și garantate de Constituție,, (Decizia 594/2012).

5.25. Astfel, chiar dacă s-ar reține că sporurile reprezintă drepturi salariale suplimentare, ele sunt protejate din perspectiva principiului egalității și nediscriminării, în sensul în care angajatorul are obligația, ca la acordarea sau nu a acestui drept suplimentar, să aplice tratamentul egal la persoane sau situații aflate în poziții comparabile/similare, respectiv să aplice un tratament diferit la persoanele sau situațiile care se află în poziții diferite. În interpretarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, chiar și aceste drepturi suplimentare sunt protejate prin Constituția României, pentru următoarele considerente:

- art. 41 alin. (1) din Constituția României vorbește în general de dreptul la muncă și nu face distincție între drepturi salariale principale (salariul de bază) și drepturile salariale suplimentare;
- art. 16 alin. (1) din Constituția României, chiar prin propria denumire -„egalitatea în drepturi,, - nu face distincție între drepturi fundamentale și drepturi suplimentare în protecția împotriva discriminării. Mai mult, textul constituțional arată că „cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări,, fără a face distincție între drepturile reglementate de legea fundamentală sau de celelalte tipuri de legi;
- art. 1 pct. 1 - denumit „Interzicerea discriminării,, - din Protocolul nr. 12 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale ratificată de România prin Legea nr. 103 din 25 aprilie 2006 prevede faptul că: „exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație,, Din textul de lege reiese că principiul egalității protejează orice drept prevăzut de lege, nu doar un drept fundamental.
- Codul Muncii la art. 160 arată că „salariul cuprinde salariul de bază, indemnizațiile, sporurile, precum și alte adaosuri,,.

5.26. Raportat la speța de față, suntem în prezența unei analize ce privește stabilirea salariului de bază, ca urmare a includerii în calculul acestui drept principal al unui drept secundar (în interpretarea CCR), sporul de doctorat.

Existența unor situații comparabile

5.27. Angajații care au obținut titlul de doctor după intrarea în vigoare a legii unice de salarizare sunt în situație comparabilă cu cei care au obținut acest grad academic înainte de intrarea în vigoare a legii în cauză. Astfel, ambele categorii au obținut o calificare academică, prin care se presupune că adaugă un plus de valoare muncii prestate.

Existența unui criteriu de discriminare și a unui raport de cauzalitate între criteriu și tratamentul diferențiat

5.28. Deși aparent este un criteriu atipic, momentul obținerii titlului de doctor este cel care determină tratamentul mai puțin favorabil. Suntem în prezența unui raport de cauzalitate între momentul obținerii titlului de doctor și tratamentul diferențiat izvorât din lege.

5.29. Justificările formulate în motivările Curții Constituționale sunt criticabile. Astfel, CCR prin deciziile sale (cum ar fi Decizia 594/2012) arată că “legiuitorul este în drept, totodată, să instituie anumite sporuri la indemnizațiile și salariile de bază, premii periodice și alte stimulente, pe care le poate diferenția în funcție de categoriile de personal cărora li se acordă, le poate modifica în diferite perioade de timp, le poate suspenda sau chiar anula.”

5.30. Într-adevăr, legiuitorul are dreptul de a modifica, suspenda sau anula sporuri, indemnizații, salarii de periodice și alte stimulente, în funcție de categoriile de personal cărora li se acordă, dar doar cu respectarea principiului egalității.

5.31. Legiuitorul, în acest caz, a menținut un spor, prin introducerea acestuia în salariul de bază, pentru un grup de angajați, și a anulat posibilitatea obținerii sporului, a aceluiași salariu de bază, (chemarea) pentru cealalt grup, în condițiile în care ambele grupuri fac parte din aceeași categorie de personal. În cazul ambelor grupuri suntem în prezența aceleiași categorii de angajați care prin obținerea titlului de doctorat, se presupune că adaugă un plus de valoare muncii prestate.

5.32. În speță, este vorba despre un sistem de stabilire diferită a salariului de bază pentru aceeași categorie de angajați. Principiul egalității și nediscriminării, a plății egale pentru muncă egală (a dreptului la muncă în sens larg) ar fi fost respectat dacă:

- statul ar fi anulat sporul de doctorat (transformat în compensație, parte a salariului) pentru toți angajații, indiferent de data obținerii titlului, sau
- dacă l-ar fi acordat în continuare pentru întreaga categorie de angajați (luat în calculul salariului de bază), indiferent de data obținerii titlului academic.

5.33. Statul ori anulează pentru întreaga categorie de angajați sporul de doctorat (salariu de bază diferit), ori îl acordă tuturor, indiferent de data obținerii titlului academic. Sporul nu poate fi anulat doar pentru o parte a categoriei de angajați.

5.34. În fapt, obținerea titlului academic de doctor, calificarea profesională superioară, nu poate fi luată în considerare la stabilirea salariului de bază doar pentru angajații care au obținut acest titlu înainte de intrarea în vigoare a noii legi de salarizare.

5.35. CCR nu a urmat propria jurisprudență în analiza speței, deoarece într-o decizie anterioară a arătat că „un tratament diferit nu poate fi expresia aprecierii exclusive a legiuitorului, ci trebuie să se justifice rațional, în respectul principiului egalității” – (Decizia nr. 1 din 8 februarie 1994, M. Of. 69/1994).

5.36. În drept, prevederile art. 30 alin. (6), art. 48 alin. (1) pct.7 din Legea-cadru nr.330/2009, art. 1 alin. (5), art. 6 alin. (1) din OUG nr.1/2010 nu se justifică rațional, nu respectă principiul egalității, și constituie o discriminare directă, prin încălcarea art. 16 alin. (1) coroborat cu art. 41 din Constituția României, art. 1 pct. 1. din Protocolul nr. 12 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale ratificată de România prin Legea nr. 103 din 25 aprilie 2006, art. 5 alin. (1) din Codul Muncii, art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 6 lit. b) și c) din O.G. nr. 137/2000.

5.37. Prezenta hotărâre se adoptă în temeiul:

- art. 18 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, potrivit căruia, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este responsabil cu privire la armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului egalității, respectiv
- în concordanță cu Decizia Curții Constituționale a României nr. 997/2008 care a arătat că „în vederea îndeplinirii rolului său de garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este chemat să vegheze, printre altele, inclusiv asupra modului în care este respectat acest principiu în conținutul actelor normative. În acest sens, acest organ poate constata existența unor prevederi de lege discriminatorii și își poate exprima opinia în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative cu principiul neidiscriminării....”

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi pentru** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. admiterea excepției lipsei calității procesuale pasive invocată de Ministerul Educației și Cercetării Științifice și Camera Deputaților;
2. admiterea excepției necompetenței materiale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, invocată din oficiu;
3. emiterea unui punct de vedere de specialitate privind situația supusă analizei Colegiului director;
4. o copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

Bertzi Theodora – membru

Dincă Ilie – membru

Gheorghiu Luminița – membru

Haller István – membru

Jura Cristian – membru

Lazăr Maria – membru

Manole Florin Petre – membru

Popa Claudia Sorina – membru

Hotărâre redactată de: L.M. și A.S.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor**

formelor de discriminare și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

Verificat SCSRP